

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

гр. София, бул. "Александър Стамболийски", № 17, тел.: 02/ 9400900; факс: 02/ 9818145;
дежурен тел.: 02/ 9879551; e-mail: info@mc.government.bg, URL: www.mc.government.bg

Рег. № 33-00-921
04-02-2019

УВЕДОМЛЕНИЕ по чл. 66 от АПК

На основание чл. 66 от Административнопроцесуалния кодекс, Министерство на културата уведомява заинтересованите лица, че във връзка с предложение от директора на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН) открива производство по издаване на общ административен акт за предоставяне на статут на църква „Св. Пророк Илия“, УПИ 131-II, кв. 21, с. Малки Вършец, общ. Севлиево, обл. Габрово, като архитектурно-строителна и художествена недвижима културна ценност от Възраждането с категория „местно значение“.

Основни съображения за издаване на акта:

С писмо от НИНКН с вх. № 33-00-921/06.12.2018г. са посочени следните мотиви за предложението:

Въпреки по-късните промени, обектът е запазил автентичността си в степен, позволяваща изява на стойностните му характеристики. Архитектурата, макар и не дословно изпълнена по оригиналния проект, е дело на един от най-видните за времето си, а и в цялостната ни история строители – Уста Генчо Кънев. Фактът, че този храм не е публикуван в монографиите, посветени на неговото творчество, го прави още по-интересен за специалистите, които го проучват. Ако се изключи малкият дървен параклис, който отдавна не съществува, това е първият и последен православен храм в селото.

В по-голямата си част са съхранени оригиналните архитектурни и конструктивни елементи. Външният му облик въздейства със спокойния си и добре пропорциониран обем. Впечатление прави прецизно обработената каменна зидария, съхранените каменни рамки на прозорците с железните ковани решетки, декоративно оформеният корниз от бигор, силно изявеният екзонартекс и ризалитът на емпорията. Има високи индивидуални качества като представител на православните храмове, строени през Късното Възраждане.

Културно-историческата стойност е висока, като храмът е играл решителна роля за запазване на православния елемент в региона.

Художествена стойност в храма имат иконостаса на храма, стенописите, двата големи метални свещника в наоса. Всички икони от храма (работени 1889 г.), както и дверите на иконостаса – царски и странични са откраднати. По запазената живопис в храма няма следи от подпис на зографа и/или зографите, които са работили в него. От запазените сведения и от направения сравнително стилов анализ може да се предположи, че стенописите са изпълнени от зографи, произхождащи от гр. Казанлък, които от своя страна са носители на традициите на Тревненската художествена школа. Макар и ненапълно запазена, живописна украса в храма е представителна за изкуството на късното Българско Възраждане.

Въпреки че храмът е бил изоставен и разграбен, има интерес от местното население да бъде реставриран и да възроди функцията си. Непосредствената среда на обекта в момента не благоприятства неговото експониране, но след облагородяване, това може да се промени. Намиращата се в непосредствена близост „Рачевска чешма“ е една от най-старите съхранени постройки в селото и участва във формирането на средата около храма. Създава условия за развитие на паркова среда, допълваща обществените функции на храма.

Поради горните аргументи се предлага на храм „Св. Пророк Илия“, с. Малки Вършец, община Севлиево, област Габрово, да се предостави статут като архитектурно-строителна и художествена недвижима културна ценност (НКЦ) от Възраждането с категория „местно“ значение.

Предложени са следните режими за опазване на архитектурно-строителна и художествена НКЦ: църква „Св. Пророк Илия“, УПИ 131-II, кв. 21, с. Малки Вършец, общ. Севлиево, обл. Габрово:

А. Териториален обхват:

А.1. Териториален обхват на НКЦ: Териториалният обхват на НКЦ е в границите на УПИ 131-II, кв. 21 от действащ кадастрален план на с. Малки Вършец, общ. Севлиево, обл. Габрово, Заповед за одобрение №272 от 20.02.1967 г.

А.2. Териториален обхват на охранителна зона на НКЦ: Обхват на охранителна зона се определя в границите на УПИ 130-II, кв. 21.

Б. Предписания за опазване на територията на НКЦ

Б.1. Предписания за опазване на територията на НКЦ:

Б.1.1. Изисква се:

- Да се изготви спешна експертиза за състоянието на каменните зидове на храма въз основа на която да се изготви проект за аварийни консервационни намеси;
- Да се изготви конструктивно становище за възможността за връщане на оригиналното покривно покритие от каменни тикли;
- Сондаж за каменна пластика-на кръглия камък в центъра на наоса;
- Сондаж за стенописи в наоса и екзонартекса на храма;
- Консервация, реставрация и експониране на храма и на елементите с архитектурна и художествена стойност: иконостас, стенописи, църковна утвар, дървени врати, дограма, каменна настилка в наос и олтар, стасиди, дюшеме, решетки по прозорци, метални свещници и пр.
- Връщане на запазената икона „Св. Димитър“ на оригиналното ѝ място в най-южната част на царския ред;
- Не се допуска привнасянето в интериора на храма на нова църковна утвар, обзавеждане, аксесоари и декорации, които не са част от автентичния му вид;
- Премахване на елементи от електрическата система, закачени по фасадите;
- Отоплението на храма да се извършва с уреди, които не отделят във въздуха сажди и твърди частици и не могат да увредят целостта на стенописите или други обекти с художествена стойност. При монтиране на цялостна инсталация, тя да се изпълни по начин, който не в разрез с архитектурно-художествените качества на храма и не пречи на възприемането на елементите с такава стойност;
- Допуска се палене на свещи само от чист пчелен восък;
- Консервация и реставрация на камбаната;
- Консервация и реставрация на оградния зид и метална врата;
- Консервация и реставрация на надгробни паметници и металните им огради;
- Да се прецени възможността за промяна в РП, която да предвиди запазване оригиналния имот на църквата по съществуващите каменни зидове;
- Консервация и реставрация на съхранените каменни плочници в двора на храма.

Всички намеси се доказват с проекти, съгласувани според действащата нормативна уредба.

Б.1.2. Допустими дейности:

- Изработване на нови икони, царски двери, странични двери за иконостаса, при съобразяване с цялостният му художествен облик;

- Изграждане на нова камбанария на мястото на сегашната при съобразяване с архитектурно-художествените особености на храма;

- Допълващо застрояване, което не нарушава възприемането на църквата и не възпрепятства експонирането ѝ. То следва да е едноетажно, ограничено функционално за нуждите на храма. Външният му облик да бъде съобразен с архитектурно-художествените особености на храма и цялостния архитектурно-строителен период на околното застрояване. То следва да бъде разположено в южната част на имота;

- Благоустрояване на средата на храма, изграждане на нови плочници по аналогия на съхранените под екзонартекса и при съобразяване с характеристиките на храма и неговата среда, както и засаждане на нова растителност - характерна за района;

- Поставяне на художествено и функционално осветление в имота на храма, което не е закрепено за самия обект и не пречи на неговото свободно възприемане.

Всички намеси се доказват с проекти, съгласувани според действащата нормативна уредба.

Б.2. Предписания за опазване на охранителната зона:

Б.2.1. Изисква се:

- Консервация, реставрация и експониране на „Рачевската чешма“;
- Консервация, реставрация и експониране на каменните оградни зидове;
- Да се прецени възможността за каширане/ преместване/ преработка на трафопоста и електропроводните стълбове в близост до него;

- Не се допуска поставяне на рекламни съоръжения, антени на мобилни оператори и други елементи неблагоприятни за експонирането на недвижимите културни ценности.

Всички намеси се доказват с проекти, съгласувани според действащата нормативна уредба.

Б.2.2. Допустими дейности:

- Благоустрояване на средата около чешмата и в имота, изграждане на нови алеи, декоративна растителност и улично осветление, кът за отдих и пр., почистване на саморасла растителност;

- Допуска се поставяне на ажурна, метална горна част върху каменните оградни зидове;

- Поставяне на информационни табла за недвижими културни ценности и други забележителности.

Всички намеси се доказват с проекти, съгласувани според действащата нормативна уредба.

Заинтересованите лица и организации могат да участват в производството по издаване на акта, на основание чл. 69, ал. 1, т. 1 от АПК, чрез представяне на писмени предложения и възражения, които могат да влизат в Министерство на културата, в гр. София, бул. „Александър Стамболийски“ № 17 или на следния e-mail адрес: b.nencheva@mc.government.bg в едномесечен срок, считан от датата на оповестяване на уведомлението.

Заинтересованите лица и организации имат право на достъп до цялата информация, съдържаща се в преписката по издаване на общия административен акт, която могат да получат в дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства“ в Министерство на културата, стая № 313.

Настоящото уведомление да се оповести на интернет страницата на Министерство на културата на основание чл. 66, ал. 1 от АПК.

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР

